

ԱՆՍՈՎՈՐ, ՏԵՈՒՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում տարիներով նվիրագործված է մի գողտրիկ սովորություն. Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամները, Մայր Աթոռի միաբանությունը, հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմն ու ուսանողությունը Նոր տարին դիմավորում են նախ Նորին Արքայություն Վազգեն Ա Վեհափառ Հայրապետի հետ և հետո միայն ժամացույցի 12 զանգերը ունկնդրում ընտանեկան հարկի տակ: Այդ երեկոյթները անցնում են ուրախ, անցյալ տարին կատարածի վերլուծությամբ և գալիք հույսերի փայփայտմով: Ծեմարանի աշակերտությունը պատրաստում է ճոխ հայտագիր, որն իր գազաթնակետին է հասնում սրամիտ կաղանդչեքերով:

1988 թվականը եզրափակող Նոր տարվա երեկոն անսովոր էր: Դեկտեմբերի 7-ի երկրաշարժը սպառնում էր ընկճել հայ հոգին, մարել Ամենորի մոմերը հայի հարկի տակ: Ոչ ոք սիրտ չուներ, ոչ ոք չգիտեր ինչ անակնկալ կքերի նոր տարին:

Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի սիրտն էլ վշտի ու տագնապի մեջ էր: Բայց նա ուներ նաև նահապետի սթափ հայացք՝ կյանքի չարաղետ անակնկալների մասին. գիտեր, որ հայը հուսալքվելու իրավունք չունի, պետք է դիմագրավի ճակատագրի հարվածները և իր մեջ ուժ գտնի հաղթահարելու դրանք, դժվարությամբ, բայց անպայման հաղթահարել: Պետք էր ոգի ներշնչել միաբանությանը և ճեմարանի սաներին, որ հարահոս կյանքը կա, ուստի պետք է վճռական լինել: Այս տրամադրությամբ Նորին Արքայությունը մտավ միաբանական ճաշարան՝ ողջունելու բոլորի Նոր տարին:

Հոգևոր ճեմարանի տեսուչ Տ. Եզնիկ քահանա Պետրոսյանի շնորհավորական խոսքը և արտասանված բանաստեղծությունները նույն կսկիծն ու վիշտն էին արտահայտում, երգված շարականները՝ կարծես հոգեհանգիստ փնեհին:

Խոսեց նաև Ամենայն Հայոց Հայրապետը այս տագնապի ու աղետի տարվա մասին և հույս ու հավատ ներշնչեց, որ ժողովուրդը կուղղի մեջքը, ոտքի կկանգնի և բաց ճակատով կներկայանա աշխարհին:

Ահա նոր տարվա երեկոյին, ի թիվս այլ բանաստեղծությունների, արտասանվեցին նաև հետևյալ հատվածները Ս. Գրիգոր Նարեկացու «Ողբերգութեան մատեան»-ից: Դրանք համադրված են տարբեր գլուխներից՝ ավելի համահունչ դարձնելու համար մեր օրերին: Աղետի այս օրերին թող մեզ

ճերվի այս համադրումը. պետք չէ սա մեղանշում համարել նարեկացու տեքստի նկատմամբ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻ ԽՈՍՔ ԱՍՏԾՈ ՀԵՏ

Տե՛ր ամենայնի, արքա երկնավոր,
Աղաչում եմ քեզ ահա, բարեգո՛ւթ,
Ու պաղատում եմ բոլոր սրբերով.
Մի՛ լքիր անգոր տկարությունս
Եվ մի՛ անարգի ալիքները իմ,
Կործանվածիս էլ մի՛ կուրացրու,
Մի՛ նվաստացրու կքվածիս նորեն,
Խոնարհվածիս էլ մի՛ ստորացրու
Եվ առկայծողիս մի՛ հանձնիր շնչին վայրագ հողմերի.
Մի՛ թող դողդոջիս ապավինազուրկ,
Սառածիս՝ անօգ, մերկ ու անհանդերձ:
Տագնապահարը թող որ չմնա անճար, անսփոփ,
Հարկը խարխլված՝ անխնամակալ,
Պատկերն հնացած՝ անշուք, անպատիվ,
Պարարտությունը թող չանհամանա,
Թող չալեկոծվի նավը իմ հոգու,
Երկարությունը հույսիս՝ չխզվի,
Ու չկտրվի շավղիս լարն իսպառ,
Միտքս չցնդի, ու չքայքայվի կազմվածքը գոյիս,
Այնտեղ իսկապես պետք է ողորմել,
Ուր չքացել է լիովին ամեն ակնկալություն.
Այն ժամանակ է բարեգործել պետք,
Երբ տեսությունն է մտքի խափանված.
Այնժամ պետք է միշտ մարդասեր լինել,
Երբ տկարության վտանգը իսպառ
Տիրապետում է ներսից ու դրսից.
Այն ժամանակ է լինում հարկավոր
Բժշկությունը սրբազան ձեռքիդ,
Երբ բուրրովին տեղի է տալիս կենդանությունը
Մարդու էության բոլոր մասերում.
Այնտեղ պետք է միշտ օգնության հասնել,
Ուր չկա ելքի որևէ հնար.
Այնժամ կերևա մեծությունը քո,
Երբ բուժես վերքերն հուսահատության.
Այն է իսկական քո բնությունը,
Որ անակնկալ ժամին փրկություն հրաշագործես.
Հաղթահանդեսը քո այն կլինի,
Որ վերջին շնչում կյանքի փակված դուռն իմ առաջ բանաս.
Որով և քավես, բուժես, նորոգես,
Կյանք տաս, պաշտպանես, պատկերավորես,

Վերականգնես ու վերահաստատես,
Ստեղծագործես կրկին երջանիկ անարատությամբ.
Զի քո ձեռքում եմ և՛ կարողություն,
Ե՛վ փրկագործում, և՛ ողորմություն.

•
• •

Գիշեր է խավար, մռայլ ու անշող.
Մահվան անհատնում ճիրհով եմ քնած,
Միճչդեռ տագնապը կանչողի փողի ճեպում է անդուլ.
Եվ հարսանիքի դուռն ահավասիկ փակված է իմ դեմ:
Ինչպե՞ս ստանամ այսքան վշտերիս մխիթարություն,
Վարանումներին իմ, այսքան մռայլ ու անլուսաշող,
Կյանքի հուսավառ լուսավորություն որտեղի՞ց խառնեմ,
Կամ ո՞ր հաստատեմ գարշապարներն իմ,
Ո՞ր ապավենին աչքերս հառեմ,
Ի՞նչ անդորր գտնեմ այս ծփանքներից
Կամ ո՞ր ըղձալի անքուղո ղյուրության ձեռքն իմ կարկառեմ:
Եթե քարձրաքերձ ձեղունին երկնի,
Այնտեղից ծծումք ու հուր անձրևեց Սողոմոնի վրա.
Եթե խորախոր անդճին երկրի,
Սա քացեց կոկորդն իր խժոռոդական,
Ընթացքիս պահին կանգնում եմ տարտամ,
Դեռ չարդարացած՝ ճորից մեղանչում,
Դեռ չխաղաղված՝ հուզվում եմ դարձյալ,
Արշավ չսկսած՝ իսկույն մահանջում,
Գնալուս պահին ընկրկում եմ ետ,
Ոտքի չկանգնած՝ ընկնում եմ կրկին:
Վիրավորվում եմ՝ մախկին վերքերս դեռ չդարմանած,
Դեռ չամրապնդված՝ խախտվում եմ դարձյալ,
Զլցված՝ ճորից մնում եմ թափուր,
Այստեղ մի փոքր կարգի եմ գալիս, այնտեղ՝ քայքայվում.
Դեռ չհավաքված՝ ցրվում եմ կրկին,
Հագիվ մի փոքր սիրտ առած՝ դարձյալ լքվում եմ անհույս.
Հագիվ քարձրացած՝ ցած եմ գլորվում,
Մոտենում եմ, որ դաշինք հաստատեմ,
Բայց ուխտակորույս վռնդվում եմ դուրս.
Ննջում եմ ահ ու տարակուսանքով,
Արհավիրքներով զարհուրած՝ զարթնում:
Ջարդվածս անամոք, կործանվածս անբույժ:
Արդ, ո՞ր կարող եմ գտնել փրկություն,
Տեր, տո՛ւր սփոփանք դառը վշտերով
Ուժգին հեծեծող հուսահատվածիս:
Եվ քեզ, սուրբ Հոգով, քարձրյալ Հորդ հետ,
Իշխանությո՜ւն, փա՛ռք հավիտյանս, ամեն:

Հանգստացրո՛ւ Հոգնատանջիս, Տե՛ր,
 Այսքա՛ն բազմածուի տառապանքներից,
 Ցրի՛ր կործանվող հոգու տազնայներն ամենավարան,
 Դառնությունները վշտերով հանդերձ,
 Հառաչանքները ցավազնած սրտիս,
 Թշվառություններն իրենց անձկությամբ,
 Խորտակումներիս ուլքը դառնահեծ,
 Վհատությունն իր վարանումներով,
 Տատամսումներն այս իրենց թմրությամբ,
 Օգնակա՛ն եղիր տկարիս, տարտամ ու բազմատխտոր,
 Բարեգործ աջով քո շնորհաձիր,
 Նորոգող ձեռքով, մատով կենսաբաշխ,
 Խափանի՛ր չարի հնարքները մոր
 Եվ բանասրկուի խարդալուճքը հիմ,
 Ի մահ ձգողի դրդումներն օտար,
 Հանուպազաջան եղեռնագործի
 Մտապատկերներն անարգ, անվայել,
 Դժնդակ դևի որոգայթները ցնորապատիր,
 Որպեսզի միրհեմ երկյուղով,
 Բայց ուրախությամբ, քո շնորհներով, արթնանամ կրկին.
 Թող հառնեմ դարձյալ հոգու բերկրությամբ.
 Փրկի՛ր խեղդվելուց, վե՛րջ տուր տազնապիս,
 Սփոփա՛նք տուր իմ տխրություններից, տանջանքիս՝ անդորր,
 Վիշտս փարատի՛ր, տվայտանքներիս խաղաղություն բեր,
 Լացիս՝ ամոքում, հեծեծանքներիս՝ ապաքինություն,
 Ողբ ու կականիս՝ դադար ու հանգիստ:
 Տե՛ր ողորմության և պարգևատու ամեն քաղցրությամբ:

Ահա եմթարկված այսքան անողորմ,
 Դառն ու սրտաքեկ հուսահատության
 Անճողոպրելի տազնապ ու երկյուղ,
 Անսփոփ սարսափ ու դող անվախճան,
 Անմխիթար լաց, անամոք կորուստ,
 Կենացո փայտով հանդարտեցրո՛ւ մորիկը ծովիս,
 Հրամանովդ սանձի՛ր պատկերներն այս երկրակենցաղ,
 Քանզի եթե, Տե՛ր, ողորմությունդ ցույց տալու լինես,
 Լույծ կոհակները ապառաժից էլ կարծր կդառնան,
 Իսկ եթե անտես անես ցամաքում,
 Ամուր գետինը անկայուն դարձած,
 Խարխված, փլված՝ իսկույն կհոսի մեր ոտքի տակից:
 Ամրապնդի՛ր ինձ անխախտ, անվրդով մի վստահությամբ.
 Հաստատի՛ր, օրհնյա՛լ, իմ մեջ անկասկած,
 Աներկբայելի հույսի ամրություն.
 Պաշտպանի՛ր աջովդ ամենախնամ.

Սասանվածիս տո՛ւր անխոռվ անդորր,
Տարակույալիս՝ լույսի ապավեն,
Բազմաշարչարիս՝ մեծ երջանկություն,
Հուսահատվածիս՝ օգնություն կյանքի,
Լքվածիս՝ անեղծ օժանդակություն
Ու մահանջածիս՝ վերընթացություն անսայթաքելի:
Քանի որ դու ես տերն ամենայնի,
Եվ ամենայն ինչ քեզնից է միայն.
Քո ձեռքն է բաշխում այն բոլորն, ինչ որ
Հավաստի պետք է ամեն մի կյանքի.
Եվ քեզ վայել է փա՛ռք հավիտենից հավիտյանս. ամեն:

